

י ד ושם - קובץ מחקרים

עורך: דוד זילברקלנג

י ד ושם - קובץ מחקרים הוא כתב עת מדעי שמיטב חוקרי השואה בארץ ובעולם משתתפים בכתיבתו, והוא בוחן היבטים שונים של השואה ושל תולדותיה. מאז יצא לאור ב־1957 ככתב עת ראשון בתחום, הוא נותן במה לדיון אקדמי ולהחלפת רעיונות בתחומים רבים. מאות מאמרים פורסמו עד היום, ורבים מהם היו בכחינת פריצת דרך מחקרית.

י ד ושם - קובץ מחקרים הוא נכס חיוני לכל ספרייה שמבקשת להציע את הפרסומים הבסיסיים על השואה.

רשימת מאמרים תישלח על־פי דרישה

כרכים הי-חי, יי-כ"ה
₪30 לכל כרך

כרכים כ"ו-ל"ד
₪80 לכל כרך

40% הנחה לרוכשים
את כל הכרכים הקיימים
במלאי (הי-חי, יי-ל"ד)
₪774

30% הנחה לרוכשים
את הכרכים החדשים
(כ"ו-ל"ד)
₪504

מנוי לשנת 2007:
30% הנחה (2 כרכים בשנה)
ל"ה (1), ל"ה (2)
₪112

כרך ל"ה (1) תשס"ז-2007

חלק גדול של הכרך דן בשואה בפולין וכולל את מאמרם של אלינה סקיבינסקה ויקוב פטלביץ' על יחסם של הפולנים הכפריים כלפי היהודים בזמן השואה; מאמרו של יאן גרבובסקי על התנהלותם של בתי משפט במקרים שעסקו ביהודים בפולין הכבושה; ומאמרו של טומש קרנץ על רשימות ואומדנים של קרבנות מסיידנק. קלאוס־מיכאל מלמן ומרטין קופרס מספרים על תכניתם של הנאצים לרצוח את יהודי ארץ־ישראל וקינגה פרוימוביץ מציעה ניתוח ראשוני ומפורט של הקהילה היהודית בהונגריה. הכרך כולל ביקורות ספרים מאת פרנץ באיור על גץ עלי, קלאוס־פטר פרידריך על יוכן בילר ומייקל ל' מילר על ליוויה רוטקירכן.

כרך ל"ה (2) תשס"ז-2007

הכרך, המוקדש לזכרו של ראול הילברג, פותח במאמרו של כריסטופר בראונינג על תרומתו החלוצית לחקר השואה של הילברג שהשפעתה ניכרת עד ימינו, וממשיך בדברים שנשא הילברג על התפתחות חקר השואה. הכרך כולל מאמר מאת יהודה באואר על העיירה נובוגרודק בתקופת השואה; מאמר של יודית פיהוריק מהונגריה על יומנים של חיילים הונגרים המת'יחסים ליהודים בשירות העבודה ההונגרי; ושלושה מאמרים על הזיכרון לאחר השואה: נתי קנטרוביץ על העיתונות הסובייטית ומשפט אייכמן; לילך מרום על ארגון "אות הכפרה" בישראל; מיכל שאול על הזיכרון בקרב החרדים בישראל. הכרך כולל ביקורות ספרים של סנפורד גוטמן על שני ספרים על צרפת; שמואל קסוב על שלושה ספרים על גטו לודז'; ועומר ברטוב על שני ספרים על יחסם של הפולנים ליהודים.

החל מכרך ל"ה, יד ושם

- קובץ מחקרים מופיע

פעמיים בשנה, באביב

ובסתיו, וכך יוכלו הקוראים

להתוודע במהירות

למחקרים החשובים

הרואים אור בקובץ.

כתב העת מופיע באדרת

חדשה, ידידותית יותר

ובאיכותו הגבוהה כתמיד.

כרך לייז

תשס"ו-2006, עמ' 324

מאופיין במחקרים פורצי דרך וכולל מאמרים שנכתבו על-ידי חוקרים ותיקים וצעירים בעלי שם בינלאומי בתחום. המאמרים בוחנים היבטים שונים של השותפים לפשע, החל מהיטלר וכלה בבנקאים; השפעת ההשקפה הרווחת שלפני המלחמה על היהודים על היחס כלפי היהודים במהלך תקופת השואה; אירופה שלאחר המלחמה; יחסה של התקשורת ליהודים לפני ובמהלך תקופת השואה. מאמרי ביקורת על ספרים חשובים משלימים כרך זה.

כרך לייג

תשס"ה-2005, עמ' 394

כולל שני מוקדים – גטו ורשה ונושאים הקשורים בזיכרון לאחר המלחמה – בנוסף למגוון מאמרי מחקר ומאמרי ביקורת. המוקד על גטו ורשה כולל קטעים חדשים של יומנו של אברהם ליון משנת 1942; הערות והארות על ורשה בראשית הכיבוש מאת אשתו של חבר היודנרט הראשון שם; ומחקר חדש על מקומו של האיגוד הצבאי היהודי (ZZW) במרד גטו ורשה. המוקד השני כולל מחקר חדש על יחסה של הכנסייה הקתולית הפולנית ליהודים לאחר המלחמה; מחקר על זיכרונותיהם של ניצולים שהיו ילדים במחבוא; וניתוח של ראשיתו של המחקר המדעי בנושא השואה בארץ.

כרך לייב

תשס"ד-2004, עמ' 414

מוקדש לזכרו של אמיל לי פקנהיים ופותח במאמר המנתח את תרומתו המקורית של פקנהיים להגות על השואה. המחקרים בכרך זה מתמקדים בשני נושאים עיקריים – שואת יהודי הונגריה, לציון 60 שנים לגירוש היהודים, ופולנים ויהודים לפני, במהלך, ובעקבות השואה. בכרך מאמר על המודיעין הבריטי ועל נשים יהודיות בפולין תחת השלטון הנאצי. מאמרי ביקורת משלימים כרך זה.

כרך לייא

תשס"ג-2003, עמ' 348

משלב בדיקה ממוקדת ומעמיקה עם יריעה רחבה. המאמרים בודקים את חיי היהודים בגטאות במזרח אירופה; את המדיניות האנטי-יהודית באזורי גרמניה בשנות ה-30; את המדינות הניטרליות; ואת ספרות השואה בארץ. מאמרי ביקורת ותגובה למאמרו של דב ליון על המשטרה היהודית בגטו קובנה בכרך כ"ח משלימים כרך זה.

כרך לי

תשס"ב-2002, 388 עמ'

כולל מאמרים פרי עטם של חוקרים בשש מדינות. הכרך מתחלק לחמישה חלקים: יכוח ידוובנה בעקבות פרסום ספרו של יאן טומש גרוס, **שכנים**; התמודדויות מוקדמות עם הנצחה ונושאים נוספים אחרי המלחמה; אספקטים שונים של השנה האחרונה של השואה; יחסם של קבוצות אליטה לנאצים וליהודים בשנות ה־30; ומאמרי ביקורת על ספרים חדשים וחשובים שהתפרסמו בארה"ב, באנגליה, באוסטריה, בבלגיה, ובפולין.

כרך כ"ט

תשס"א-2001, 350 עמ'

מוקדש לזכרו של גיורגי מוסה וכולל מדור על השואה והמלחמה בברית־המועצות, מאמרים על דת, כנסיות והשואה, מחקר פורץ דרך על התעמולה האנטישמית של הוורמכט, בדיקות של תיעוד חדש ומדור מאמרי ביקורת.

כרך כ"ח

תש"ס-2000, 314 עמ'

מתמקד בצעדות המוות וכולל מחקרים חדשים ומגוונים. הכרך פותח במחקרו של יעקב בורוס על תופעה של אנטישמיות רחבת היקף, סמויה וגלויה, אצל מפעילי אתרי נופש בגרמניה של ממשלת ויימר, וחותרם במאמרו של יחיעם ויץ העוסק בהחלטתה של ממשלת ישראל להיכנס למשא ומתן על פיצויים עם מערב גרמניה. שלושה מאמרי ביקורת משלימים את הכרך.

כרך כ"ז

תשנ"ט-1999, 382 עמ'

מוקדש לזכרו של יעקב כ"ץ, שנמנה עם גדולי המומחים בהיסטוריה יהודית של המאה הזאת, ופותח במאמרו שטרם פורסם על החברות האירופאיות והיהודים במהלך שנות המלחמה. הכרך מתמקד ביהדות גרמניה תחת השלטון הנאצי ובתגובות המדינות הניטרליות למדיניות הנאצית כלפי היהודים, וכולל מחקרים חדשים על מגוון נושאים.

כרך כ"ו

תשנ"ז-1997, 356 עמ'

כולל מאמרים של חוקרים בכירים ובעלי שם לצד מאמרים של חוקרים צעירים. הממצאים והתובנות שלהם שופכים אור על מגוון של היבטים בנושא השואה ומתווים כיוונים חדשים למחקר העתידי. את המאמרים בכרך ניתן לחלק באופן כללי לחמישה תחומים: התקופה שלאחר המלחמה, תגובות היהודים, המבצעים, הוויכוח על ספרו של גולדהגן וסקירות ספרים.